

BOEKBESPREKINGEN

HUBERT H. STONES. *Oral and dental diseases*, 4e druk. E. & S. Livingstone Ltd., Edinburgh and London, 1962. 1056 blz. met 947 afbeeldingen, waarvan 114 in kleuren. Prijs £ 6, 10 s.

Sinds 1948, toen de eerste druk verscheen, bracht dit werk het nu tot de vierde druk. De schrijver beschikt over een enorme ervaring in de kliniek en in het onderwijs en hoewel hij als hoogleraar nu emeritus is, heeft hij zijn beroepsactiviteiten nog lang niet gestaakt. Hij vervult nog steeds de plaats van hoofdredacteur van het „International Dental Journal”.

Het lijvige boek is voorzien van een index van de schrijvers en van de onderwerpen, terwijl aan het eind van elk hoofdstuk een lijst van literatuurverwijzingen is opgenomen, alfabetisch naar de schrijvers.

Van elk onderwerp wordt eerst een korte beschrijving gegeven, dan de pathogenese, de histopathologie, de klinische verschijningsvorm en de behandelingsmogelijkheden genoemd. Voor hen die hieraan niet voldoende hebben, wordt het verder bestuderen door de genoemde verwijzingen zeer vergemakkelijkt. Het aantal onderwerpen is talloos. In het begin worden de aangeboren misvormingen van kaken en omgeving, de gevolgen van endocriene stoornissen op kaken en tanden, het effect van abnormale voeding en stoornissen in de stofwisseling behandeld. Dan volgen de pathologische verschijnselen van het tandstelsel, de tanden apart, van de kaken, van de weke delen, waarbij aan het slijmvlies van de mond een ruime plaats is ingeruimd. Ook aan de traumata wordt aandacht geschonken.

Dit boek pretendeert niet de handboeken van de diverse onderwerpen te willen vervangen. Het is evenwel onovertrefbaar in de mogelijkheid die het biedt, om in korte tijd over vrijwel elk onderdeel van de klinische pathologie van het terrein der odontostomatologie een inzicht van het belangrijkste te verkrijgen. Wij willen het gaarne met warmte aanbevelen bij de studenten en bij iedereen die de tandheelkunde beoefent, algemene practici en specialisten.

HUT

EDWARD C. STAFNE D.D.S. F.A.C.D. *Oral roentgenographic diagnosis*. W. B. Saunders Company Philadelphia and London, 1963. 429 blz. 532 ill. Prijs \$ 15.

De thans verschenen tweede druk van het hierboven vermelde boek verdient nog steeds de lof die werd geuit in de bespreking van de eerste druk in dit tijdschrift. (T. v. T. april 1959, blz. 311). Dit nog te meer aangezien het belangrijk werd uitgebreid met een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de aandoeningen van het periodontium door de auteur, een hoofdstuk over het kaakgewricht van de hand van Dr. J. A. GIBILISCO en één over de kaakfracturen door Dr. R. J. GORES.

Een verdere welkome uitbreiding onderging het boek door het toevoegen van een appendix bevattende hoofdstukken over de röntgenografische technieken door de auteur, het ontwikkelen van röntgenfoto's door STANLEY A. LOVESTEDT en ten slotte over de invloed der straling op het menselijk weefsel door MARVIN M. D. WILLIAMS.

Ten slotte zij nog vermeld dat ook vele der andere hoofdstukken werden uitgebreid, zowel in tekst als illustraties en gedeeltelijk zelfs herschreven.

De raad tot een persoonlijke kennismaking met dit boek, bij de bespreking van de eerste druk gegeven, kan hier slechts met nadruk herhaald worden. F. W. SPIES

Modern trends in dental surgery. I Edited by G. A. MORRANT. A modern trends volume. Butterworths, London, 1963. 255 pag. Prijs 60 s.

Weinig vraagstukken zijn voor een moderne praktijkvoering van groter belang dan een goede en regelmatige voorlichting ten aanzien van de recente ontwikkelingen in de betrokken professie. De uitgevers van de boekenreeks, waartoe het onderhavige werk behoort, pogen in deze behoefte te voorzien door, in de vorm van een verzameling monografieën, de lezer een beknopt overzicht te bieden van de ontwikkeling der laatste jaren. Hiermede wordt vermeden, dat omvangrijke standaardwerken moeten worden geraadpleegd of een verwarrende hoeveelheid artikelen moet worden opgezocht, waarbij dan weer een aanzienlijk kritisch vermogen vereist is. Naar volledigheid is niet gestreefd. Dit blijkt dan ook uit de keuze der onderwerpen en de mate van uitwerking daarvan. De grote lijn wordt consequent aangehouden, waardoor voor een practicus inderdaad een zeer leesbaar geheel ontstaat.

Naast de gebruikelijke onderverdeling der tandheelkunde in chirurgie, orthodontie, conserverende en prothetische tandheelkunde worden door deskundige auteurs hoofdstukken gewijd aan de toepassing van hoge toerentallen, elastische afdrukmaterialen, nieuwe vulmaterialen, de toepassing van porselein, en vele andere onderwerpen. Voor de praktiserende tandarts biedt de opzet van dit boek vele onmiddellijk bruikbare gegevens en verhelderende inzichten. Een literatuuropgave besluit ieder hoofdstuk; het boek eindigt met een trefwoordenlijst.

L. J. A. VAN SCHIJNDEL

Dr. H. EGYEDI, arts en tandarts. „Gaaf houden”. J. & D. v. d. Horst, Utrecht.

Van de redactie van het Tijdschrift kreeg ik bovengenoemd boekje ter bespreking toegezonden. Ik geloof dat dit werkje naast een bespreking tevens een beoordeling zou verdienen, die niet te zeer beïnvloed is door een van te voren ingenomen standpunt. Dit is echter onmogelijk, gezien de samengesteldheid van het cariësvraagstuk, waarom ik mij nagenoeg zal beperken tot de feitelijke inhoud.

Dr. EGYEDI is in tandartsenkringen geen onbekende, vooral door zijn „glycogeen-theorie”. Deze theorie komt in het kort neer op het vaststellen van een samenhang tussen de hoeveelheid suiker, die genuttigd wordt door zuigelingen en kleuters tijdens de mineralisatieperiode van het glazuur en het na de doorbraak optredende tandbederf. Dr. EGYEDI kent aan zijn theorie min of meer een volstrekt karakter toe. Buitensporige glycogeenafzetting in het glazuuroppervlak is volgens Dr. EGYEDI de voornaamste schakel, die later tot cariës predisponeert. Al zullen verschillende deskundigen niet altijd alles in de theorie kunnen onderschrijven, zij kunnen niet ontkennen dat zij belangrijke elementen bevat, om tot een concrete cariësprofylaxe te komen.

De brochure „Gaaf houden” is op Dr. EGYEDI's overtuiging gebaseerd. Zij is bedoeld als voorlichting voor moeders van jonge kinderen over de mogelijkheden ter voorkoming van tandcariës.

In hoofdstuk I wordt gewezen op de samenhang suiker-tandbederf zoals Dr. EGYEDI deze ziet.

Hoofdstuk II gaat over de glycogeentheorie en er worden onderzoeken vermeld, die deze theorie steunen.

Hoofdstuk III bevat raadgevingen voor de praktijk der suikerbeperking bij kinderen.

In hoofdstuk IV zijn enige populair-wetenschappelijke opmerkingen gemaakt.

En in hoofdstuk V worden enige suikerarme diëten besproken, zoals deze door enkele moeders in de praktijk zijn gebracht.

Het is slechts toe te juichen dat Dr. EGYEDI met zijn idealisme de moeders wil benaderen. Want om cariës te voorkomen door suikerbeperking zal men allereerst de ouders moeten winnen. En ongetwijfeld kan Dr EGYEDI zulks in een persoonlijk gesprek. Ik vraag mij echter af of de brochure in deze vorm niet nog te gecompliceerd is. Zij probeert te overtuigen door statistieken, die wel tandartsen aanspreken maar die van vele moeders net iets te veel inspanning en inzicht verlangen. Er zijn wetenschappelijke uitdrukkingen gebruikt, die hier en daar net iets te gecompliceerd zijn voor gewone mensen. Het boekje is dan ook een popularisatie voor de ontwikkelde leek. Het verdient dat de tandarts met de inhoud bekend is. Via de tandartsen kan het dan zijn weg vinden naar intelligente leken, wier belangstelling voor het onderwerp reeds gewekt is.

H. v. HARTINGSVELT